

[J. C. A. Larsen.]

denne Lov skal gennemføres. Men naar man har fremsat et Lovforslag, maa det vel være Mening, at man vil have det gennemført, og saa maa man ogsaa beregne Konsekvenserne af det.

Vi har stillet vort Ændringsforslag, ikke, fordi vi tror det bliver gennemført, det bliver det jo ikke, men for at konstatere vort Standpunkt i denne Sag, og ogsaa ud fra det Synspunkt, at dette Forslag var blevet Lov i 1929, dersom ikke andre Forhold var traadt i Vejen. Jeg ønsker ikke at bruge mange Ord til at motivere vort Forslag.

Vi har diskuteret Lærlingeforhold næsten hvert Aar her i Tinget og i det andet høje Ting siden 1925. En Bestemmelse i Lærlingeloven af 1921, som sagde, at der skulde være en Revision efter fire Aars Forløb, har bevirket, at vi hvert Aar siden 1924 har diskuteret Lærlingeforholdet. Jeg hører til dem, der i høj Grad kunde ønske, at vi blev færdige med at diskutere, og at vi fik Ro om dette Spørgsmaal, saa at Loven fremtidig kunde virke paa en god Maade, saaledes at vi ikke stadig skulde staa i Kamp og Uro om dette Forhold. Jeg synes, det vilde være et stort Gode at naa. Men naar man fra Regeringspartiernes Side ikke har villet tage det mindste Hensyn til vore Ønsker, saa vil der ikke kunne naas nogen Overenskomst.

Tiden, der kommer, bliver i høj Grad vanskelig for Haandværk og Handel. Har Krisen i saa høj Grad ramt vort Hovederhverv, skal det nok vise sig i den kommende Tid, at den ogsaa vil komme til at ramme de andre Erhverv mægtigt, og da tror jeg ikke, det vil være noget Gode, om man fra Lovgivningsmagtens Side vil opstille saadanne Regler, som de af Flertallet foreslaaede, som i høj Grad vil virke hemmende paa den videre Udvikling af den Linie, vi igennem 100 Aar herhjemme har haft indenfor vort Haandværk. Medens det for halvandet Hundrede Aar siden var saadan, at naar man skulde have et Stykke godt Haandværksarbejde udført, saa maatte det udføres i Udlandet, saa er vi nu kommet ud over dette, idet vi nu har en meget dygtig Haandværkerstand. Dette er opnaaet ved, at vi har haft den Mesterlære, vi har i Øjeblikket, og jeg vil ikke være med blandt dem, der vil rive dette i Stykker. Derfor vil jeg anbefale at stemme for det af Venstre stillede Ændringsforslag.

Med Hensyn til de Ændringer, som den ærede Ordfører omtalte, og som er stillet af Flertallet, skal jeg kun sige, at for mig har disse ingen reel Værdi. De fleste af

dem er formelle. Skulde der være nogen af disse Ændringer, der har nogen Realitet, er det Ændringsforslaget under Nr. 1. Dette Ændringsforslag vil medføre, at dersom en daarlig stillet, fattig Mester kommer ud for det Uheld at blive idømt en Voldgiftsbøde, og han ikke kan betale den paa den bestemte Dag, kan han ikke mere faa Lærlinge. Dersom derimod vedkommende Mester er velstillet og kan betale Bøden, saa kan han godt fortsætte et Stykke Tid endnu i Henhold til den her foreslaaede Bestemmelse.

Jeg henstiller til mine Partifæller og til ærede andre Medlemmer, som kunde dele mine Anskuelser at undlade at stemme for de af Flertallet stillede Ændringsforslag og stemme for det af Venstre under Nr. 6 stillede Ændringsforslag.

Koch: Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Schrøder, udtrykte sin Forbavselse over, at det konservative Parti saa bestemt har taget Afstand fra dette Lovforslag, idet han mente, at der ogsaa indenfor dette Parti var Folk, der repræsenterede Haandværkets Interesser, Mesterinteresser, og at disse Folk burde se lidt anderledes paa Forslaget end det konservative Parti. Det ærede Medlem Hr. Schrøder saa under denne Udtalelse specielt paa mig, og jeg vil slet ikke bestride, at jeg nærer den varmeste Interesse for Lærlinguddannelsen og gerne saa dette Forhold ordnet paa den bedst mulige Maade; men det Forslag, der her foreligger, synes jeg ikke ordner Tingene paa en særlig god Maade, thi det giver Mestrene alle Pligter, alt Ansvar, alle Straffemuligheder, medens det kun giver Rettigheder og Friheder til Lærlingene og dem, der repræsenterer Lærlingene. Et saadant Lovforslag er selvfølgelig efter min Anskuelse ganske uacceptabelt. Jeg kan derfor indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger.

Der er fra Mesterside i mange Fag heldigvis en voksende Forstaaelse af, at det er en Mesters Pligt at uddanne de Lærlinge, han antager, paa bedst mulig Maade, og der er fra Mesterside indenfor mange Fag gjort et meget stort Arbejde for at fremme denne Forstaaelse og arbejde med paa, at Resultater bliver naaet. Jeg behøver blot at henvise til de mange Fagskoler, der er oprettet. Jeg tør sige, at denne Interesse for Lærlingenes Uddannelse er i alle Fag udgaet fra Mesterside, og den er i visse Fag blevet mødt med Sympati og Forstaaelse fra Svendenes Side; men der er ogsaa Fag, hvor man fra den Side har stillet sig ganske uforstaaende og ganske uinteresset overfor